

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
645 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, BIRŽELIS — JUNE 22, 1984

Nr. 124

Aušra. Nr. 33(73)

SOS! SOS! SOS!

Ką reiškia šiandien „laisvas plotas“?

(Tęsinys)

Tai štai kas yra „laisvas plotas“. Kad jis plačiai paplitęs, rodo balsai „Svytury“, per televiziją ir teisme. „Svytury“ prieš dvejus metus smulkiai, su svečių prie stalo sėdimo schema, aprašė vieną tokį „gimtadienio šventimą“.

Tėvai, rytojaus popietę grįžę iš nakvynės pas kaimynus, rado sūnų nebegyvą: mirė persigėręs ir apsinuodijęs alkoholiu.

Kad tokių atsitikimų Lietuvoje nereta, liudija ir televizijos dėdžių rūpestis. 1980 m. rudenį buvo ilgokas ciklas „Jaunimo studijos“ laidų, sprendusių „laisvo ploto“ problemą. Teatro studijos studentai, būsimieji aktoriai, vaidino klase, kuri palikusi netgi mėgstamą chemijos pamoką, išėina į „laisvą plotą“.

Vienas kietesnio būdo vaikas mėgina priešintis, tačiau prieš „visuomenės spaudimą“ pasirodo bėjęs, juo labiau, kad jo pamiltoji mergaitė senokai yra „laisvo ploto“ renginių organizuotoja.

Vaidinimas po penkių ar šešių „studijų“ baigėsi tragiškai: girtas herojus paklūsta girtų draugu raginimui ir iš kelinto aukšto iššoka pro langą.

„Studijai“ vadovavo auklėtojas ir teisininkas. Buvo įtraukti ir televizoriai, kurių laiškus ir sprendimus skelbė sekancioje „studijų“ laidoje.

Ir vaikai, ir auklėtojai, ir juristas „laisvo ploto“ klausimu kalbėjo, malė, bet problemos neišsprendė: nepasakė, kad moralės nesukursi, nepadėjęs tvirto amžinybės pamato.

Pagaliam šiemet Vilniaus televizija vienoje žurnalo „Žmogus, visuomenė, įstatymas“ laidų „laisvo ploto“ problema“ leido spręsti „geriausiam auklėtojui“ — teismui. Parodė, kaip buvo teisiama Vilniaus 27 vid. mokyklos penki ar šeši 6-8 klasių mokiniai, pačioje mokykloje radę „laisvą plotą“ ir išprievartavę savo klasės mergaitę. Vienas nusikaltėlių, korespondento paklaustas, kodėl taip darė, atrėžė: „Čia nėra jokio nusikaltimo“. Bylą aptarinėjusieji teisininkai pripažino, kad tokių faktų, deja, yra, bet jaunimas nusikalsta dėl „per mažo lytinio švietimo“.

Aggenėjo šakelės, o šaknyš liko nepaliestos, neužkabintos. Be kalbų aišku: „laisvas plotas“ egzistuoja. Egzistuoja plačiai. Tai pripažįsta visi tarybiniai informacijos šaltiniai. Ir egzistavimo priežastį suranda jie vieną: per daug dėstoma, per mažai auklėjama. Antai „Nemunas“ rašo: „Mokytojas ateina į mokyklą be vidinės nuostatos padėti mokiniui, veikti jo asmenybę, o tik tam, kad pertektų dalyko žinias. O mokyklai turėtų rūpėti ne vien dalykų dėstymas, bet ir asmenybės ugdymas. Tokį uždavinį pajėgtų išspręsti tik pedagogas — asmenybė. O juk mūsų auklėtošios mokyklos visas dėmesys skiriamas profesiniam ugdymui, dalyko dėstymui“.

(„Nemunas“ 1982, Nr. 4, p. 35.)

(Bus daugiau)

Lenkų rinkimai

Varšuva. Lenkijos vyriausybė giliai sekmadienio savivaldybių rinkimų rezultatais, tačiau stebėtojai sako, kad jau patys paskelbti skaičiai rodo, kad balsavimas buvo boikotuojamas. Valdžia skelbia, kad balsavo 75 tūkst. lenkų. Ankstčiau rezultatai visada siekdavo 100 ar 99 tūkst. Lodžėje ir Krokovoje balsuotojų, valdžios spaudos žiniomis, buvo 63 tūkst. Iki šiol mažiausias skelbtas nušimtis rinkimuose buvo 95 tūkst. balsavusių Krokovoje 1954 m. Buvo kaimų, kur ir šį kartą skelbiami 100 tūkst. rezultatai.

Komentatoriai Lenkijoje kaltina pogrindžio Solidarumo vadus, kurie ragino rinkimus boikotuoti, ruošti demonstracijas. Gyventojai tų raginimų nepaklausė, o tai menkina Solidarumo autoritetą.

Uždraustos „Solidarumo“ organizacijos vadovų bė pakaltino valdžią sukliauvimu. Pogrindžio žiniomis, Varšuvoje balsavo 57 tūkst., o ne 71 tūkst., kaip valdžia giriasi. Panašiai esą ir kitose vaivadijose.

Bažnyčių Tarybos svečiai Maskvoje

Maskva. — Sovietų Sąjungoje lankosi 266 amerikiečių įvairių Bažnyčių atstovų grupė. Per dvi savaites, pasidalinę mažomis grupėmis, amerikiečiai, kuriuos į šią kelionę pasiuntė Nacionalinė Bažnyčių Taryba, aplankė

įvairius miestus, susipažino su įvairių tikėjimų padėtimi Sovietų Sąjungoje. Spaudos konferencijoje dvasiškiečiai gyrė tikėjimo laisvę Sovietų Sąjungoje, gyrė pilnas tikintųjų bažnyčias. Kai kurie kaltino JAV vyriausybę, kad jos ginklavimasis pagadino santykius su sovietais.

Kaip ir panašios Amerikos dvasiškių delegacijos ankstčiau, šios delegacijos dalyviai pasirodė neišmanėliais. Delegacijos nariai, pamatę vienoje sovietų baptistų bažnyčioje du demonstrantus, kurie iškėlė transparentus: „Ši Bažnyčia čia yra persekiojama“, pasipiktino, kad jie „ardo tvarką“. Amerikoje tokius būty išsivedusi policija, o Maskvoje juos iš salės išvedė patys „tikintieji“, nors įvyko susistumdymas ir šeši ar aštuoni asmenys sugriuvo ant grindų. Delegacijos nariai pripažino, kad sovietų religiniai vadai vis kalbėjo apie taiką ir apie Amerikos raketą Europoje. Sovietų spauda citavo amerikiečių dvasininkų pareiškimus, kad jie remia taiką, džiaugiasi tikėjimo laisve Sovietų Sąjungoje.

— Vienoje sprogo turkų diplomato automobilis. Vienas asmuo žuvo, penki sužeisti. Kaltę prisima slapta armėnų organizacija.

— Indijos vyriausybė apkalta žinių agentūrą AP, kuri skleidusi neteisingas žinias apie įvykius Pungabo valstijoje, kur įvyko sikhų sukilimas.

Buvęs prezidentas Jimmy Carter su žmona Rosalynn ir dukra Amy lankėsi Japonijoje. Hirošimos mieste jis padėjo vainiką prie paminklo žuvusiems nuo atominės bombos 1945 rugpjūčio 6 d. Prie paminklo stovi ir Hirošimos meras Takeshi Araki.

Amerikos Balsas pamini sukaktį

Radio vedamasis birželinis proga

Washingtonas. — „Amerikos Balsas“ radijas birželio 18 d. paskelbė vedamąjį, transliuotą daugiau 40 kalbų ir Sovietų Sąjungai. Vedamajame buvo pabrėžta, kad tai JAV vyriausybės mintys. Transliacijoje buvo priminta, jog praėjusią savaitę buvo sukaktis tos dienos, kada 1941 m. sovietų saugumo jėgos pradėjo masines Estijos, Latvijos ir Lietuvos tūkstančių žmonių deportacijas, žudymus ir kalinimus. Tai nepriklausomos tautos, kurias 1940 metais užpuolė sovietų armija. Po 43 metų sovietų armijos ir sovietų saugumo jėgos dar vis tenai. Sovietų veiksmams rodo, kad Maskva vis dar sistematingai bando pavergti Baltijos tautas ir stiprinti Kremliaus režimą.

Imats Lesinskio istorija, neseniai skelbta Vakarų laikraštyje, yra geras pavyzdys. Prieš Lesinskio pabėgimą į JAV 1978 m. jis buvo Latvijos laikraščio redaktorius ir pirmininkas grupės, kuri palaikė ryšius su Vakaruose gyvenančiais latviais. Jis pripažįsta, kad jis kartu buvo ir KGB agentas. Lesinskis sako, kad ir jo laikraštis ir jo organizacija buvo KGB fasadas. Pats Lesinskis buvo sistemos, kuri renka ir platina neteisingą informaciją, kurios tikslas apšmeižti Latvijos patriotas, vadas. Lesinskis atskleidė, kad tiems tikslams KGB naudoja įvairius metodus. Jie atidaro ir skaito Latvijos emigrantų laiškus. Jie veda plačias bylas apie šimtus žmonių. Jie bando infiltruoti KGB informatorius į latvių žmogaus teisių grupes Vakaruose ir Latvijoje, KGB įsijungusi į visus Kremliaus bandymus pavergti Baltijos žmons. Neseniai Kremlius pakėlė Latvijos KGB viršininką, žmogų, kuris vadovavo Lesinskio aptartoms programoms, Latvijos komunistų partijos pirmuoju sekretoriumi.

Nežiūrint tų ir visų kitų KGB veiksmų sovietų režimas nenugalėjo ir niekad nugalės drausios Baltijos liaudies kovos už savo tautinių savybių išlaikymą ir savo pagrindines žmogaus teises. Laisvi žmonės visame pasaulyje jungiasi prie tų siekimų. Mūsų vyriausybė, kaip pareiškė

praėjusią savaitę prezidentas Reaganas, palaiko Baltijos tautų teises nuspręsti savo tautinį likimą laisvai be užsienio dominavimo. Mes niekada nepripažinome ir niekad nepripažinsime ilgų Maskvos pastangų šias teises paneigti.

Gromyka sutiko prez. Mitterrandą

Maskva. — Prancūzijos prezidentą Mitterrandą Sovietų Sąjungoje aerodrome pasitiko Gromyko vadovaujama delegacija. Su Mitterrandu atvyko ir transporto ministeris Charles Fiterman, vienas iš keturių komunistų Prancūzijos vyriausybės.

Mitterrandas turėjo pasitarimus su Černenka, dalyvavo jo garbei surengtame bankete. Šeštadienį Mitterrandas vyks į Volgogradą (buvusį Stalingradą), kur padės vainiką ant žuvusių miesto gynėjų paminklo.

Sovietų spauda priminė, kad Prancūzijos prezidentas stipriai rėmė naują NATO raketų planą Europoje. Paskutinį kartą Prancūzijos prezidentas susitikimas su Kremliaus vyriausiu vadu buvo 1980 m., kada Giscard d'Estaing nuvyko į Varšuvą pasimatyti su Brežnevu. Tuomet socialistų vadas Mitterrandas kritikavo d'Estaingą, kad jis skubėjo pas Brežnevą pagirti jo už Afganistano invaziją. Spėjama, kad savo vizito metu Mitterrandas išskels ir klausimą apie Sacharovą ir jo sveikatą.

Brazilas — naujas O.A.S. sekretorius

Washingtonas. — Amerikos Valstybių Organizacijos tarybos posėdyje organizacijos vadovavimą perėmė naujas generalinis sekretorius, brazilas Joao Baena Soares. Jis bus šeštasis šios organizacijos vadovas, pirmas brazilas. Pareigas jam perdavė buvęs gen. sekret. Orfila iš Argentinos. Jo darbui trukdė Falklandų karas tarp Britanijos ir Argentinos. Prisdėjo neramumai Centrinėje Amerikoje ir Grenados salos įvykiai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kinija paskelbė, kad jos užsienio reikalų viceministeris vyks neuzilgo į Maskvą dėti santykių pagerinimo.

— Irano išveikti pamėnėję trečiąją mėtinę sukaktį nuo Irano islamo revoliucijos represijų prieš iraniečius pradžios. Demonstracijos vyko Washingtone, Paryžiuje, Londone, Los Angeles, New Delhi, Vienoje.

— Japonijos karinės aviacijos naikintuvai pakilo pasitikti atkrendančių sovietų septynių bombonešių. Šie pasuko į šalį, neįskridę į Japonijos teritorinę erdvę. Spėjama, kad sovietai bando japonų gynybos sistemą.

— Idijoje sumiti dar 156 sikhai. Kalėjimuose šiuo metu yra 4,200. Premjerė Gandhi apeliavo į tautą nieškoti, kas kalta dėl tragiškų įvykių, bet ieškoti kelių į taiką.

— Birželio 20 Nevados dykumoje buvo susprogdintas bandomasis atominis užtaisas, jau septynis šiais metais.

— Demokratų partijos programos komitetas 13-2 balsais atmetė pastoriaus Jacksono siūlymą įtraukti į programą nepriklausomos Palestinos valstybės klausimą.

— JAV ekonominis augimas birželio mėn. siekia 5.7 tūkst. Infliacija toliau mažėja. Biznio sluoksniai bijo, kad augimas — per greitas, gali nešti paskolų nušimčių padidinimą.

— Jugoslavijos teismas nubaudė 10 albanų kalėti nuo 3 iki 12 metų. Jie planavę atskirti Kosovo provinciją, kuri turinti priklausyti Albanijai.

— Vakarų Vokietijoje vėl posėdžiavo streikuojančių metalo darbininkų unijų atstovai su darbdaviais. Nuo gegužės 14 d. streikai palietė 400 tūkstančių darbininkų.

— Nikaragvos chunta paskelbė, kad išaiškinta grupė samokslininkų, suimta grupė žmonių, jų tarpe katalikų kunigas Amado Pena.

— Taivano anglių kasykloje sprogdimas užmušė tris darbininkus, dar 73 gyvi palaidoti požemiuose.

— Miami apylinkių apelsinų plantacijoje pastebėtos Viduržemio jūros vaisių muselės.

— Sen. A. Cranston paskelbė, kad su Kinijos pagalba Pakistanas jau gali pasigaminti atominę bombą.

Paskelbė Baltijos Laisvės dieną

Prezidento Reagano proklamacija

Washingtonas. — Birželio 14 d. prezidentas Reaganas pasirašė proklamaciją, kuri skelbia tą dieną Baltijos Laisvės dieną. Prezidento proklamacijoje sakoma: „Jau praėjo daugiau 40 metų kai sovietų armijų invazija, susitarus su nacių režimu, užėmė tris nepriklausomas Baltijos respublikas Estiją, Latviją, Lietuvą ir jėga inkorporavo jas į besiplečiančią Maskvos imperiją. Naujasis režimas įsakė dešimtis tūkstančių nelegalių deportacijų, nužudymų ir kalinimų tų Baltijos žmonių, kurių vienintelis „nusikaltimas“ buvo pasipriešinimas užsienio tirionijai ir savo laisvių bei teisių gynimas.“

Priespauda ir persekiojimas tęsiasi iki šių dienų, tačiau nežūrint šios ilgos, tamsios neteisingumo nakties, drąsūs Estijos, Latvijos ir Lietuvos

vyrai ir moterys niekad nepasitraukė iš kovos dėl savo tautinės nepriklausomybės ir Dievo duotų teisių. Nors jų kovos ir pasiaukojimo pilni veiksmai yra pridengti priespaudos ir cenzūros, kurių jiems tenka gyventi, jų šeimoms ir draugai visame pasaulyje žino jų heroiškas pastangas ir siekimus.

Jų taikingi savo teisių reikalavimai sukelia visų, kurie gerbia ir myli laisvę, nuostabą. Visi JAV žmonės dalijasi teisėtai Baltijos tautų tautinės nepriklausomybės siekimais, mes palaikome jų teise nuspręsti savo tautinį likimą laisvai, be užsienio dominavimo. Amerika niekada nepripažino prievartinio Baltijos valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir nepripažino neteisingumo nakties, drąsūs Estijos, Latvijos ir Lietuvos

Priėmė imigracijos naują įstatymą

Washingtonas. — Po labai kietų debatų Atstovų Rūmai priėmė naują imigracijos įstatymą, kurį dar teks sulyginti su Senato priimta versija. Skilimą Kongresas rodo ir balsavimas: už įstatymą 216, o prieš — 211. Svarbiausia įstatymo dalis yra nelegaliems imigrantams skelbiama amnestija. Ji liečia tuos, kurie Amerikoje slapstosi nuo 1982 sausio 1 d. Darbdaviams, kurie samdo daugiau keturių darbininkų, numatomos baudos už nelegalių imigrantų įdarbinimą. Numatomos bausmės asmenims, kurie įveža svetimšalius. Įstatymas leidžia valdžios pareigūnams lengviau ištempti nelegalius atvykėlius. Įstaigoms skiriama daugiau lėšų kovai su nelegalia imigracija. Numatytos taisyklės atvykti laikiniams laukų darbininkams. Nustatyta, kaip svetimšaliai galės gauti įvairių federalinės vyriausybės socialinę paramą. Daugelio programų neregistruoti darbininkai negaus. Išimtyms numatytos vaikų mitybos, senelių, aklų, invalidų programose.

— Saudi Arabija paskelbė, kad jos karo lėktuvai persekios svetimus lėktuvus, kurie grasina tarptautinei laivinkystei Persų įlankoje, ne tik prie savo krantų, bet ir už jūroje įėjus. Paskelbta laivų apsaugos zona, vadinama „Fahdo linija“.

— Urugvajaus vyriausybė paskelbė kaltinimus iš užsienio sugrįžusiam opozicijos partijos vadui Wilson Ferreira Aldunate. Jis kaltinamas valstybės išdavimu, konstitucijos laužymu. Jam gresia 20 metų kalėjimo bausmė.

— Sovietų prezidentas Černenka išreiškė Nikaragos sandinistų chuntai visišką solidarumą ir pasmerkė JAV politiką, kuri siekianti Centrinėje Amerikoje hegemonijos. Sandinistų vadas Ortega padėjo už materialinę ir moralinę paramą.

— Amerika ir Izraelis turėjo Viduržemio jūroje bendrus pratimus. Iš JAV karo laivų į Izraelio liginines buvo perkelti keli šimtai „sužeistų“.

Todėl aš Ronaldas Reaganas, Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas šiuo skelbiu 1984 birželio 14 d. Baltijos Laisvės dieną. Raginu Amerikos žmones paminėti šią dieną tinkamomis apeigomis, ceremonijomis ir pakartoti savo įsipareigojimą visų prispaustų žmonių laisvės principams.

Todėl šiais mūsų Viešpaties 1984 metais birželio 14 dieną ir Amerikos Jungtinių Valstijų nepriklausomybės 208 metais šią proklamaciją pasirašau. Ronald Reagan“.

Pasiūlė išvežti karius iš Europos

Washingtonas. — Senatorius Nunn, demokratas iš Georgijos, svarbus senato gynybos komiteto narys, pasiūlė Amerikos kariuomenės skaičiaus Europoje mažinimo projektą. Jis kaltino Europos valstybes, kad jos ne kiek nepadidina lėšų savo gynybos reikalams, o ta gynyba gali daugiausia ant Amerikos pečių. Tik Amerika, Kanada ir Liuksemburgas padidino išlaidas gynybai. Amerika sudaro 40 tūkst. NATO pėstininkų, 65 tūkst. jūrų laivyno tonažo ir 40 tūkst. karinės aviacijos.

Sen. Nunn pasakė, kad Amerika išleidžia 30 tūkst. savo gynybos lėšų sąjungininkų gynybos reikalams. Jis siūlo kasmet išvežti iš Europos po 30,000 karių, kol europiečiai susitvarkys. Pentagono raporte nurodoma, kad 1982 m. visi sąjungininkai ir Japonija kariniams reikalams išleido 304 bil. dol. Iš tos sumos Amerikai tenka 190 bil. dol., arba 62 tūkst. išlaidų.

— Sovietų prezidentas Černenka išreiškė Nikaragos sandinistų chuntai visišką solidarumą ir pasmerkė JAV politiką, kuri siekianti Centrinėje Amerikoje hegemonijos. Sandinistų vadas Ortega padėjo už materialinę ir moralinę paramą.

— Amerika ir Izraelis turėjo Viduržemio jūroje bendrus pratimus. Iš JAV karo laivų į Izraelio liginines buvo perkelti keli šimtai „sužeistų“.

— Saudi Arabija paskelbė, kad jos karo lėktuvai persekios svetimus lėktuvus, kurie grasina tarptautinei laivinkystei Persų įlankoje, ne tik prie savo krantų, bet ir už jūroje įėjus. Paskelbta laivų apsaugos zona, vadinama „Fahdo linija“.

— Urugvajaus vyriausybė paskelbė kaltinimus iš užsienio sugrįžusiam opozicijos partijos vadui Wilson Ferreira Aldunate. Jis kaltinamas valstybės išdavimu, konstitucijos laužymu. Jam gresia 20 metų kalėjimo bausmė.

— Sovietų prezidentas Černenka išreiškė Nikaragos sandinistų chuntai visišką solidarumą ir pasmerkė JAV politiką, kuri siekianti Centrinėje Amerikoje hegemonijos. Sandinistų vadas Ortega padėjo už materialinę ir moralinę paramą.

— Amerika ir Izraelis turėjo Viduržemio jūroje bendrus pratimus. Iš JAV karo laivų į Izraelio liginines buvo perkelti keli šimtai „sužeistų“.

KALENDORIUS

Birželio 22 d.: Jonas F., Tomas Moras, Sudargas, Laimutė.
Birželio 23 d.: Zenonas, Vanda, Arvydas, Vaida.

ORAS

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:29.
Debesuota, su pragiedruoliais, laukiama griauštinio. Vakar prasidėjo vasara.

Ilgu keliu

GRĮŽTA KANTAS Į LIETUVĄ

Zinomame savo eilėraštyje „Lietuva“ mūsų poetas Stasys Santvaras pasiskundžia, kad

Daugumas dainių gaudžiai

Tu maža, mažytė, gal

O man tai svetima, skaudu

Nes mano sieloj tu didžiulė,

didelė, didžiausia! —

ir, šitai nusiskundęs, sekantįs poemos imasi puikiais retoriniais argumentais parodyti, kodėl ji negalėjusi būti tokia jau „mažytė“.

Mažytė būdam, besparnė

Ar dvasios lobių tu prikrautum

Artu, kaip motina, įveiktum

Tai tavo genijaus sparnai,

Nuo marių ligi marių kilo

pergalėm dirvas apstėli!

Kokius dvasios lobių Lietuvos yra prikrautum? Kokiomis pergalėmis ji yra apstėliusi dirvas nuo marių ligi marių? Kokius tu savo genijaus praradimus įveiki, kaip nelūžtant motinos širdis, yra išskentėjusi? Ak, daugel daugel...

Vienas pavyzdys: į kaimynų vokiečių kletį ji yra sudėjusi gal patį didžiausią turta, kokį žmogus galėjo sukurti — Imanuelio Kanto filosofinio veikalus, suteikusius Vakarų pasaulio mąstymui naują gyli, kurio ribos dar ir dabar nėra pasiektos.

I. Kanto lietuviška kilmė neabejotina, kaip neabejotina ir jo filosofinės pergalės geniališkas, atnešęs betgi vienkartinę garbę tik vokiečių tautai...

Tik dabar galime džiaugtis, kad tas nekainojamas lobių jau pradeda sugrįžti ir į protėvių žemę. Va, prieš porą metų pirmą kartą lietuvių kalba pasirodė pagrindinis ir didžiausias Kanto darbas — „Grynojo proto kritika“, pavyzdingame vertime parengtas Vilniaus universiteto dėstytojo prof. Romano Plečkaitio ir išleistas „Minties“ leidyklos.

Šio įvykio reikšmė mūsų intelektualinės kultūros gyvatingumui dar kaip reikiant neįvertinta. Be abejo, reikia laiko susiorientuoti, atspėkiet, pagaliau laikant rankose tai, ko taip ilgai stoka. Seniai jau Lietuva laukė savojo „Grynojo proto kritikos“ vertimo — ir štai jo susilaukė. Koks ilgas vis dėlto kelias nuo Rygos, kur tas kūrinys pirmą kartą išvydo pasaulį 1781 m., iki Vilniaus, į kurį jis atkako tik 201-erius metus vėliau! Ir koks sunkus tas kelias: tik komunistų partijai reikali dekoti, kad šioji mūsų brangi knyga išėjo vos 5,000 egzempliorių tiražu — taigi, pagal maždaug prieš dešimt metų išėjusius buvusius mąstytus, kuriuos partinė spauda nesiliauja kiekviena proga išjuokusi. Gal pritrūko popieriaus? Jei taip, tai iš Kanto tu popierių atėmė Leninas, prie kurio jau išleisti ir vis naujai leidžiamų raštų tiražas galima pridėti dar bent du nulius...

Taip pat aišku, kad ir patį vertimą specialistas R. Plečkaitis būtų galėjęs paruošti (gal net kur kas greičiau) be Tarybų valdžios „pagalbos“.

Koks lietuviškas buvo I. Kantas? Biologinių požymių, bent iš tėvo pusės, beveik neginčytinas. Vokiečių geografai H. Mortensenas pirmasis aptiko dokumentus, rodančius, jog Kanto prodiėdukas Ričardas gyvenęs Klaipėdos krašte, ten nuomavęs smulkę Rusnėje, o paskui įsigijęs nuosavą užėgą Verdainėje prie Šilutės (H. Mortensen, „Immanuel Kants memellaendische Herkunft“, 1951). Kad Ričardas dar nemokėjo vokiškai, byloja fak-

tas, jog 1665 m. sudarydamas testamentą turėjo samdyti vokiečių kalbos vertėją. Jo sūnus Anas, filosofo senelis, persikėlė į Klaipėdos miestą, kur vertėsi balniaus amatu ligi savo mirties 1715 m. Anso sūnus Jonas Jurgis (Johannes Georg), taip pat balnius, iš Klaipėdos persikėlė į Karaliaučių, kur 1724 m. gimė Imanuelis. Karaliaučiuje I. Kantas praleido visą savo gyvenimą, ten išeidamas mokslus ir vėliau be pertraukos dėstydamas universitete, pasitraukdamas pensijon tik porą metų prieš mirtį (1804 m.).

Kantų šeimos lietuviškumą patvirtina ir tai, kad jos pavardė — akivaizdžiai lietuviška. Ji siejasi ne su žodžiu kantas (briauna), o yra kilusi iš seno lietuviško kamieno kant, pasitaikančio gausybėje mūsų tradicinių vardų bei pavardžių (pvz., Kantautas, Kantibutas, Kantigirdas, Kantrimas, Kantrinas, Kantvainis, Kantvydas, Kantvilas, Daukantas, Galkantas, Gedkantas, Jokantas, Norkantas ir t.t.). Be to, šalia Priekulės yra kaimas vardu Kantvainiai arba Kantvonai, išaugęs iš sodybos, kuri pagal 16 a. pradžios dokumentus priklausiusi Kantvainių šeimai. O Anso Kanto registracijos Klaipėdoje dokumentuose kaip tik pažymėta, kad jis kilęs nuo Priekulės. Taigi daroma išvada, jog Kantai ir galėjo būti tos senosios Kantvainių giminės šaka. Tuo atveju ir jų pavardė būtų buvusi anos pavardės trumpinys.

Tačiau I. Kanto ryšys su lietuviškas ir Lietuva anaiptol nesibaigė biologinio paveldėjimo faktu. 1983 m. „Pergalės“ 4 nr. filosofas Bronius Genzelis rašo, kad „I. Kanto tėvai artimai bendravo su F. Šilcu. Kai buvo svarstoma, ką daryti su vaiku — mokyti kokio amato ar leisti į mokslą, F. Šilcas įtikino tėvus, kad iš Imanuelio, jei jis gaus išsilavinimą, išaugs garsus vyras. Vėliau F. Šilcas globojo jaunuolį. I. Kantas su gilia pagarba prisiminė jį visą gyvenimą“. Kalba čia sukasi apie Franca Albertą Šilcą (1692-1763), Karaliaučiaus universiteto profesorių ir Friedricho kolegijos rektorį, kuris nuo 1731 m. iki mirties vadovavo universitetiniam lietuvių kalbos seminarui. Apie Kanto studentavimo laikus yra išlikę labai mažai duomenų. Tačiau žinoma, kad jis baigęs Friedricho kolegiją 1740 m. įstojo į universitetą. Taigi visai galimas dalykas, kad jis lankė ir tą savo globėją vedamą liuanistikos seminarą. Beje, šio seminaro studentu 1736-40 m. buvo ir Kristijonas Donelaitis, tad galėjo Kantas ir jį pažinti. Nors tiesioginių duomenų, rodančių, kad Kantas mokėjo lietuviškai, nesurasta, tačiau niekam ne paslaptis, kad jis 1800 m. parašė įvadą į lietuvių K. Milkaus paruoštą lietuvių-vokiečių—vokiečių-lietuvių kalbos žodyną. Šiame įvade filosofas, B. Genzelio žodžiais tariant, „išaukštino lietuvių kalbą, kvietė išaugoti ją, palankiai atsiliepė apie lietuvių būdą“. Sunku prileisti, kad I. Kantas būtų rašęs pratarame darbu, kurio objektą jis išgirtų jo nepažinęs ir nesupratus. Galop, ir savo paties studentų tarpe jis turėjo lietuvių, pvz., Liudviką Rezą, kuris disertacijos tema kaip tik pasirinko savo mokytojo filosofijos nagrinėjimą.

„Grynojo proto kritika“ — ne pats pirmasis Kanto veikalas, išverstas į lietuvių kalbą. Tačiau iš visų vertimų tai pats svarbiausias ir ilgiausias (624 psl.). Jo išleidimo padarytas didžiulis žingsnis priekiu. Tikėjime, kad jis nėra paskutinis.

NEPADĖTI PABEGELIAMS BŪTŲ NEMORALU

Baltų Laisvės lygos vicepirm. Antanas B. Mažeika

kalba apie pabėgimų moralę

— Pagrindinis priekaištas spaudoje Baltų Laisvės lygai ir BAN koalicijai yra toks: sovietų atletų kurtymas pabėgti yra nemoralus aktas. Koks tavo, Antanai būty atsakymas į tą priekaištą?

— Pirmą, niekur amerikiečių ir kitų kraštų spaudoje nemačiau tokio priekaišto. Tai lietuvių žurnalisto ir, kiek girdėjau, politinėse studijose New Yorke padarytas išradimas. Antra, kada patogiūsios progos atsipalaiduoti nuo KGB kontrolės ir kokia pirmoji pagalba jų čia laukia. Ir trečia, o tai norėčiau stipriai pabrėžti, kad būtų nemoralu norintiems pabėgti nepadėti.

Pabėgimas yra labai asmeniškasis ir sunkus apsisprendimas. Rusai visą Maskvą pabėgimus skatinančiais plakatais gali nukabinėti, pabėgėlius Vakarų resusilauks. Žmonės bėga, kada nori pabėgti, o ne kada kitas ragina. Pabėgimo motyvacija turi išplaukti iš paties žmogaus. Todėl manau, kad apie kurtymą nemoralumą iš viso nerimta kalbėti. Yra didelis skirtumas moralėje tarp žmogaus suvedžiojimo ir pasitaravimo tautos laisvės reikalui. Sustingę liberalai tuos du dalykus suplaika į vieną.

— Vienas asmuo simpoziumo metu New Yorke Baltų Laisvės lygą ir su ja kooperavusią PLJ sąjungos valdybą prilygino prie Jewish Defence League, kuri, kaip žinau, savo veikloje dažnai griebiasi teroristinių priemonių. Ar toks palyginimas turi koki nors patarimą?

— Neturi. Teroristais ir kitais piktais vadina mus vadina „Izvestija“, „Literaturnaja Gazeta“, „Tiesa“, „Komaunimo tiesa“, „Gimtas kraštas“ ir kita rusiškoji spauda. Asmenys, ypač einą pareigas centrinėse organizacijose, turėtų jausti didesnę atsakomybę už savo pareiškimus. Mūsų „terorizmas“ reikšėsi tik tuo, kad mes ruošėme sovietų atletus supažindinti su jų teisėmis Amerikos žemėje pagal 1980 JAV Pabėgėlių akto 12, 13 ir 33 paragrafus, pagal Visuotinę Žmogaus teisių deklaraciją ir Helsinkio susitarimo nuostatus.

Gegužės 20 dalyvavau Kanados ir Amerikos jaunimo posėdyje Jaunimo centre Chicagoje, kur buvo diskutuojamas laisvės fakelo nešimas

— Kokia, tavo nuomone, pagrindinė priekaištis, nulėmusi sovietų komandos neatvykimą?

— Neturiu nė mažiausio abejojimo, nežiūrint visokių ekspertų aiškinimo, kad ta priekaištis buvo pabėgimų baimė. Ir tai buvo vienintelė priekaištis. Mačiau televizijoje jų olimpinio komiteto spaudos konferencijoje kalbantį sovietų olimpinio komiteto pirmininką Marat Gramov, o Kanados televizijoje pats dalyvavau tiesioginėse diskusijose su Vladimiru Posner, oficialiu sovietų kalbėtoju iš Maskvos. Visa jų kalba sukosi apie sovietų atletų „saugumą“, žinoma, sovietinio stiliaus — KGB globoje. CNN cable televizijos tinkle vienas jų kalbė-

is Toronto į Los Angeles. Čia dalyvavo ir vyresniųjų, kurie šiam jaunimo užsimojimui nerodė palankumo.

— Ar manau, kad centrinės organizacijos tais klausimais turėtų oficialiai pasisakyti?

— Neabejoju, kad laimėjome. Iš tiesų, jie išstūmė patys save, kai sutrukdė jiemis į laisvą Ameriką atsibaginti savo gulagus. Iš Baltijos kraštų atvykę žmonės pasakoja, kad ten esą nemaža džiaugsmo, o „partijoje ir vyriausybėje“ daug spjaudymosi. Lietuvių, latvių ir estų kalbomis leidžiami „gimtieji kraštai“ pilni prieš mus pikty straipsnių. Oficialus Tass pranešimas anglų kalba birželio 5 d. puola mus pavardėmis.

Laisvos visuomenės viešojoje opinija visą laiką persiformuoja ir keičiasi. Sovietų „viešojoje opinijoje“ nuo Lenino laikų nepasikeitė, nes ją reiškia ne laisva visuomenė, bet „partija ir vyriausybė“. Sovietai pasitraukė iš olimpiados todėl, kad negalėjo priversti Amerikos kapituluoti jų reikalavimus gražinti pabėgėlius ir gauti specialias nuolaidas laisvai operuoti jų KGB agentams. „USA Today“ dienraštis gegužės 17 d. paskelbė viešosios nuomonės tyrinėjimus, kurie rodo, kad 53 nuomoniams amerikiečių visai nesvarbu, ar sovietai dalyvautų ar ne.

— Kokia, tavo nuomone, pagrindinė priekaištis, nulėmusi sovietų komandos neatvykimą?

— Neturiu nė mažiausio abejojimo, nežiūrint visokių ekspertų aiškinimo, kad ta priekaištis buvo pabėgimų baimė. Ir tai buvo vienintelė priekaištis. Mačiau televizijoje jų olimpinio komiteto spaudos konferencijoje kalbantį sovietų olimpinio komiteto pirmininką Marat Gramov, o Kanados televizijoje pats dalyvavau tiesioginėse diskusijose su Vladimiru Posner, oficialiu sovietų kalbėtoju iš Maskvos. Visa jų kalba sukosi apie sovietų atletų „saugumą“, žinoma, sovietinio stiliaus — KGB globoje. CNN cable televizijos tinkle vienas jų kalbė-

tojas, Kukuškin, tiesiog pasakė, kad dabar esanti „Ban the Soviets“ koalicija, vėliau būsianti „Beat the Soviets“, o ant galo „Kill the Soviets“ koalicija.

Kalbant apie pasitraukimo priekaištis, noriu pacituoti „Time“ žurnalo keturių korespondentų analizę vieno išvadų: „Still, most experts agree that in the U.S. they feared being humiliated by demonstrations and defections. F. Don Miller, Executive director of the U.S. Olympic Committee, speculates: „What they really want is a promise to hand over defectors“.

Mūsų neoficialios žinios iš Washingtono paremia Millelio spėjimą: sovietai reikalauja mūsų prezidentą raštu užtikrinti, kad pabėgėliai būsią prievarta gražinti. Tik tuo atveju sutikę olimpiadoje dalyvauti. Tačiau užtikrinimo negavo.

Kad sovietų pasitraukimą nulėmė mes, pripažino ir Tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas Juan Antonio Samaranch, šliauždamas Maskvoje prie Kremliaus vartų ir maldaudamas rusus pakeisti nuomonę. Jis pasakė: „Kalifornijos ekstremistų... intencija buvo ir jiems pasisekė užtikrinti, kad nedalyvautų kai kurios svarbiausios sportinio pasaulio šalys. Vargu ar verta juos sveikinti, kad jie savo tikslą pasiekė“. Žinoma, Samarancho sveikinimo mes nepriimtume.

— Kai kas pritaria spaudoje keltai mintiai, kad Lygai nereikėję iš anksto pertempti stygų: savo pasirodymą iš anksto nereklamuoti ir informaciją apie pabėgimų galimybę pateikti kaip staigmeną, sovietams jau atvykus.

— Jei reiktų pradėti iš naujo, savo taktikos nekeistume. Mūsų veiklos „rationale“ buvo paprasta ir nekomplikuota: pasaulinė sporto olimpiada sudaro gerą progą kirsti sovietams į lengviausias pažeidžiamas kulnis: kelti į viešumą KAL 007 lėktuvo numušimą ir kitus tarptautinius nusikaltimus, tautų pavergimą, žmogaus teisių pažeidimus. Net nebuvo planuojama Pabaltijo valstybių pavergimą kaip nors stumti į pirmą plokštę. Paruošdami galimai saugesnes sąlygas pabėgimams, norėjome parodyti visam pasauliui, kad rinkti-

niai reprezentantai irgi neapkenčia komunistinės vergijos.

Niekas tuo reikalu nieko nedarė. Veiksniuose, kurie be galo rūpestingai renka pinigų Lietuvos laisvinimo reikalams, buvo tobula tyła. Tiesa, vienas jų paskelbė beveik juokingą, nors patriotišką, atsišaukimą, olimpiadą sumaišęs su paroda. Tik PLJ sąjungos valdyba, turėjusi praėjusio kongreso ipareigojimą, ir Baltų Laisvės lyga ėmėsi darbo. Tikslai buvo aiškūs, tad lietuvių spaudoje pasirodė fantazavimai, kad „blefavimu“, „sensacijų“ pūtimu, „provokatyvia tema“ siekėme vien „media“ dėmesio, nepriklausomo objektyvios žurnalistikos srities.

Siekėme ir pilnai ar dalinai pasiekėme kelių tikslų: neleimome sovietams pažeisti žmogaus teisių laisvoje Amerikos žemėje; kėlėme tarptautinius rusų nusikaltimus ir žmogaus teisių pažeidimus; garsinome Pabaltijo valstybių vardą ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje; tarp „media“ žmonių užmezgėme naujų pažinčių ir asmeniškų draugystių; šioje vietoje sugadinome sovietų tarptautinės propagandos aparatą.

— Bet būta užmetimų, kad kokybiniu atvilgiu tas išgarsinimas buvęs „skystas“.

— Skačiau tuos priekaištus Juos atmetu. Nuo Japonijos per Ameriką iki Londono mūsų akcijos dėka daugiau ar mažiau buvo cituojama Elliott Abrams kalba žmogaus teisių konferencijoje, primenama baltų priėmimas Baltuosiuose rūmuose, Korėjos lėktuvo numušimas, Pabaltijo valstybių okupacija, žmogaus teisių pažeidimai Sovietų Sąjungoje, Afganistano užpuolimas, Simo Kudirkos atvejis, Laisvosios Europos ir Laisvės radijų klausimas, olimpinio reikalu akcija Kalifornijos legislatūroje ir JAV Kongrese ir paskelbta galybė sovietus pašiepiančių karikatūrų, kurių nebūtų buvę, jei mes būtume tylėję.

Jei būtų buvę daugiau tautos žmonių ir finansais, būtume daugiau padarę. Dabar padarėme, ką galėjome.

— Kiek žinau, ne visi veiksniai tylėjo. Amerikos Lietuvių Taryba buvo viena tarp BAN the Soviets remiančių organizacijų.

— Taip, parėmė raštišku sutikimu, bet nei darbu, nei pinigais. Kai sovietai paskelbė, kad olimpiadon neatvyks, paskambinau Altos pirmininkui, norėdamas išgirsti jo nuomonę. Lyg šaltu vandeniu mane perpylė

pirmininko pareiškimas, kad mūsų darbu Alta daugiau nebepritarianti. Kai paklausiau kodėl, atsakė, kad paskelbti argumentai ji įtikinė ir kad bėgėlių klausimas turėjo būti viešai nekeliamas.

Veikiant pagal tą principą, Simo Kudirkos Amerikoje neturėtume, jei to klausimo viešai nebūtume kėlę. Ne be Amerikos ir Sovietų Sąjungos suokalbais, Vigilant laivo įgula buvo instrukuota, kad apie įvykį nieko nekaltėtų. Aš gerai žinau, nes man tiesiog buvo pasakyta, kad toje pačioje Altoje tada buvo žmonių, kurie buvo nusistatę „dėl vieno žmogaus negadinti santykių su Valstybės departamentu“.

— Yra tokių, kurie nepatenkinti jūsų veikla, nes sutrukdėte olimpiadoje dalyvauti ir savo pajėgumą išbandyti baltų sportininkams, nežiūrint po kokią vėliavą jei žygiuotų. Ką j tai atsakytum?

— Baltų Laisvės lyga įsikūrė vienam tikslui: intensyviai ir neatlaidžiai dirbti, kad Pabaltijo tautos atgautų laisvę ir valstybines nepriklausomybes. Mes neišleidžiame iš akių keturių didžiųjų Pabaltijo tautoms padarytų ir daromų skriaudų: okupacijos, aneksijos, žmogaus teisių pažeidimo ir rusifikacijos. Kiek pajėgsime, neeisime nei laiku, nei defetizmu, nei nuolaidžiamu užmlostyti tu skriaudų ir visą Pabaltijo valstybių problemą ištrinti iš istorijos lapų. Mes žinome savo ribotumą, todėl dabartinėse aplinkybėse, keldami į viešumą Maskvos politikos niekšybes, gal geriausiai ir galime siekti man tikslui pasitaruoti. Tuo pasitaraujame ir savo Amerikai, kurios politika irgi ne kartą klaidžioja miglose.

Tie, kurie vilki Sovietų uniformas, nežiūrint, ar jie būtų kariai ar sportininkai, atstovauja Sovietų Sąjungai ir jos politikai. Pasakykite, ką turi daryti afganistanietis, kai jį šauna sovietų karys, nors tai būtų lietuvis, net ir ne savo valia ten atsidūręs. Jei būtų užtikrintas saugumas, ar nepadaršintume jį pas afganistanietiškas pabėgti?

— Dalyvaudamas spaudos konferencijose, nuolat girdėčiau kitatautų korespondentų keliamą jums priekaištą, kad sportas nemaišytinas su politika. Ką tu klausimu norėtum pasakyti lietuvių visuomenėi?

— Mes irgi norėtume nemaišyti, bet sovietai nesutinka. Jie reikalauja, kad olimpinį žaidynių metu Amerika suspenduotų konstitucijoje garantuotas (Nukelta į 5 psl.)

PIETŲ KRYŽIAUS

DUKRA

ANDRIUS NORIMAS

ROMANAS

32

— Ką jūs turite galvoje?

— Kitai sakant... ponas Williams yra homoseksualistas ir jau pradėjo neleistinus veiksmus su mano sūnum!

Vedėjo veidas iš karto surimtėja, kažkaip paigėja, o akis nuleidžia į stalą. Algimanto skundą ramiai išklauso.

— Tai labai rimtas kaltinimas ir keblus reikalas... Iki šiol nežinojau, kad mano mokytojų tarpe galėjo atsirasti tokios rūšies vyrų, nes jau turime tokią vieną mokytoją, moterį...

— Ir jūs leidžiote tokioms moterims čia auklėti vaikus?

— Mes nieko negalime padaryti... Juk mūsų valstybėje homoseksualizmas legalizuotas. Tai nelaima jokiū nusikaltimų, nes abudu partneriai laisvu noru...

— Atleiskite... Šiuo atveju mano sūnus nėra joks partneris! Ponas Williams jį šantažuoja ir priverčia paklusti jam! Juk Arūnas yra iškrypėlio auka, bet jokiū būdu ne partneris! Aš reikalauju, kad toks mokytojas būtų nelaukiant eliminuotas ir iš jo atimtos visos teisės dėstyti!

— Sakau, tai nėra įengva! Reikia didelių pastangų, teismo eigos... Pirmiausia tenka nustatyti toki

asmens nusikalstamumą ir būtina turėti daugiau liudytojų.

— Aš pasistengsiu rasti liudytojų!

— Ar žinote juos? Kas tokie?

Instinktyviai Algimantas junta, kad ir šio žmogaus reikia saugotis... Gal ir jis anų iškrypėlių pusėje arba net pats toksai yra! Bent dabar jokiū jam pavardžių nereikia sakyti.

— Kol kas nežinau... Bet galėsiu surasti.

Tuo metu suskamba pertraukos skambutis ir jį kambarį suragžta sekretorė. Algimantas meta žvilgsnį į ją, suprasdamas, kad dabar turi atsargiau kalbėti. Kol kas tik vedėjas turi apie tai žinoti.

— Be to, turite skundą pateikti raštu. Tada viskas eis Mokyklų vadybon ir j mokytojų unija.

— I uniją?..

— Taip. Mes negalime išmesti iš darbo žmogų be unijos sutikimo. O unija pirmiausia visą reikalą turės nuodugnai išstirti.

„Jis sako — žmogų! Argi toks iškrypėlis dar laikomas žmogum? Juk tai tikras gyvulus!“

Algimantas valdosi ir atsistoja.

— Ačiū už informaciją... Aš pateiksiu skundą raštu. Ar jums jį čia asmeniškai įteikti ar pasiųsti paštu?

— Vistiek. Kaip jums patogiau.

Atsisveikinti nė nereikia, nes jėjusieji keli mokytojai, vyrai ir moterys, kažko susijaudinę užpuola vedėją, nekrepdamai dėmesio į Algimantą. Jis gi išitinkina, kaip veikia mokytojų unija...

„Ak, sunku bus man kovoti... Bet niekad nedovanosisi tam... niekšui! Kaip pamatinę sutrinsiu, jeigu neįveiksiu teismu!“

Jau atsisėdęs automobilin pažvelgia į sarašėlį, kur surašyti dviejų Arūno draugų adresai. Jau lyg nori įjungti motora, bet susilaiko.

„Juk visi vaikai dar mokykloje, o tėvai darbuose! Ši reikala atidedis popietei ar vakarui. Vadinasi, dabar turiu sustoti... O, nei! Galiau juk Irmos reikalus pastūmeti pirmyn!“

Pastikrinęs kitą sarašėlį, nuvažiuoja į kolegiją. Šioje mokyklavietėje kitokia tvarka — čia patys studentai į paskaitas eina ar neina, todėl Algimantas juos visada gali net ir iš paskaitų išsiviešinti. Įžengia į pavėsingus senų mūrų koridoriūs. Čia zuja jaunuoliai, grupėmis kalbasi, kiti kažkur skuba.

Sulauko vieną merginą, atrodančią Irmos amžiaus.

— Ar pažįstate miss Irmą Rykantą? Ji čia pirmuosius metus...

Ši papurto galvą. Po to pasirenka kitą, antrą, trečią. Nė viena nepažįsta Irmos! Tada nutaria kreiptis į sekretoriatą. Čia randa tokią pat jauną merginą. Ima abejoti, ar ji jam galės padėti.

— Kuo galiu patarnauti?

— O, taip... Mano dukterė Irma Rykantą čia mokosi...

— Ar norite ją surasti?

— Taip...

— Ji tikriausia yra paskaitoje... Bet galime ją surasti, jeigu žinote kokio profesoriaus ji dabar klausau...

— Deja, nežinau... Iš tiesų aš ieškau ne jos, bet kokių nors jos draugių...

Algimantas paskaito iš sarašėlio kelias pavardes, bet mergina žvelgia su įtarimu.

— Kas jū? Detektyvas?

— Ne... Juk sakiau, kad esu jos tėvas. Irmos tėvas...

— Jeigu ji čia mokosi, tai kokiam tikslui jums reikia jos draugių?

(Bus daugiau)

RAMBYNO VAIDILUTĖ

Elzei Jankutei 90 metų

Rambyno kalną žino gal visi lietuviai, o nemaža jų dalis yra jį ir aplankę. Jau nesnieji, išseivijo gime ir auge, pažįsta Rambyną iš pasakojimų, mokyklinių vadovėlių, padavimų. Šis kalnas yra Mažojoje Lietuvoje, Klaipėdos krašte, 5 km į šiaurę nuo Ragainės. O kas žinojo Rambyną, turėjo pažinti ir jo ilgametį ištikimą sargą — patriarchą Martyną Jankų ir jo šeimą.

Iš gausios Jankų šeimos (8 vaikai), rodos, gyvųjų tarpe tėra Elzė Jankutė. Ji š.m. liepos 16 d. mini savo 90 metų amžiaus sukaktį. Tai lyg paskutinė Rambyno šventovės vaidilutė. Taigi reikia prie šios įdomios asmenybės kiek sustoti.

Martynas ir Anė (Puknytė) Jankai turėjo Bitėnuose apie 15 ha žemės sodybą. Susilaukė 8 vaikų, kurių trys — Aldona, Milda, Marė išsiaiškino kartu su motina ir kitais artimaisiais Bitėnų kaimo kapinaitėse. Tėvas Martynas (gimęs 1858 m.) anksti įsitraukė į labai garbingą, bet be galo materialistiškai nuostolingą lietuviškos spaudos leidimo darbą. Vienas iš „Ausros“ kūrėjų, leidėjų, nelegalių lietuviškų raštų platintojo bei gabenimo į carinės Rusijos valdomą Lietuvą organizatorių. J. Tumo-Vaižganto žodžiais, per jo rankas yra perėję beveik visi knygnešiai.

Jankų ūkis buvo daug kartų už lietuviškos spaudos padarytas skolas aprašytas, varžomas, bet Martyno tėvas vis sugebėdavo jį išsaugoti, pasiskolindamas pinigų iš giminių. Pagaliau, žinodamas sūnau „lietuviškus planus“, kurie turėjo nešti naujas skolas, ūkį užrašė ne sūnui Martynui, bet jo vaikams — savo vaikaičiams.

Tėvas Martynas ligi I pasaulinio karo buvo 9 kartus areštuotas ir baustas. I pasaulinio karo metu su šeima deportuotas į Rusiją. Ten mirė patriarcho tėvas, jauniausias 4 m. sūnus Endrius. Sūnus Nikas žuvo 1918 Vakarų fronte. Bet Martynas ir Rusijoje buvo aktyvus. 1917 m. aktyviai dalyvavo Petrapilio lietuvių seime ir išreiškė Mažosios Lietuvos valią susijungti su Didžiąja Lietuva. Sugrįžęs su šeima iš tremties — vienas didžiausių Klaipėdos krašto sukilimo organizatorių, komiteto pirmininkas. 1925 m. Lietuvos valdžia jam paskyrė pensiją, o tauta apšaukė Mažosios Lietuvos patriarchu, tautos šventovės Rambyno sargu, vaidila, kivių krivačiu...

Duktė Elzė — jo vyriausia patarėja — patarėja tiek tėvo politiniame, organizaciniame darbe, tiek namų reikalų tvarkytoja. Rambynas ir prie jo esanti Jankų sodyba jungė Mažąją Lietuvą su Didžiąja,

Elzė Jankutė -- jubilatė

Lietuvos senovę su dabartimi. I šią šventovę garlaiviais ir kitomis susisiekimo priemonėmis plūstė plūdavo lietuvių, ypač jaunimo ekskursijos tiek iš Didžiosios, tiek iš Mažosios Lietuvos, pagaliau užsienio lietuviai, ypač amerikiečiai.

Jankų šeima labai rūpestingai saugojo ir puoselėjo Rambyno kalną. Jo dingingas vaizdas, seni ažuolai, akmeninis aukuras atvykusiems kalbėdavo apie didingą Lietuvos praeitį. Jankų šeima globojo didžiąją Rambyno knygą, kurioje buvo tūkstančiai šią šventovę aplankusių iraušų bei parašų. Ypač daug lankytojų Rambynas susilaukėdavo Joninių šventėje. Ir visus juos nuoširdžiai priimdavo Jankų šeima, konkrečiai kalbant, mūsų Elzė. Nuoširdžiai pavaišindavo (šiam reikalui buvo išleidiama visa gaunamoji pensija ir ūkio pajamos). Jankų bute buvo sukaupta daug senosios lietuvių spaudos, dokumentinė medžiaga,

lietuvių veikėjų fotografijos. Lietuviškos organizacijos čia palikdavo savo sveikinimus, įvairius raizinius. Ir taip buvo ligi II pasaulinio karo.

Hitlerinei Vokietijai užgrobus Klaipėdos kraštą (ir Rambyną), Martynui Jankui vėl grėisė suėmimas ir jis slapta pasitraukė į Didžiąją Lietuvą. Elzė pasiliko Bitėnuose. Ir naujose aplinkybėse ji visomis išgalėmis stengėsi saugoti Rambyną, kol 1944.X.7 Jankų šeimos likučiai buvo prievartiniu vokiečių valdžios įsakymu evakuoti Vokietijon. Martynas Jankus mirė Flensburge 1946.V.23, o Elzė kartu su aklu broliu Kristupu 1951.X.16 atvyko į Torontą. Nebuvo lengva Elzei kurtis Toronte, ypač kad dar turėjo globoti akląjį broį Kristupą. Kai vietos lietuviai pasiūlė aukų rinkliavą Jankų šeimai parenti, Elzė atsisakė. Gavo darbą prie namų valymo, bet vieną kartą ištiko nelaimė — lūžo kojos kaulas. Sveikata nebegrįžo. Pagaliau palaidojo broį Kristupą, seserį Urte. Liko viena. Tebegyvena Toronte Dambary namuose, yra jį ir kitų globojama. Nežiūrint labai nepalankių materialinių aplinkybių, ne-

galėdama vaikščioti, Elzė gražiai tvarkosi kukliame butelyje. Ir Toronte ji liko lietuviškų Rambyno tradicijų saugotoja — maloniai priima visus, kurie domisi lietuviškais reikalais, daug pasakoja apie Rambyną ir savo tėvą — patriarchą. Turi išsaugojusi ir šiek tiek tėvo raštiško palikimo liekanų. Tai lyg maža dalelė Rambyno.

Elzė aktyviai dirbo ar tebedirba Mažosios Lietuvos Rezistenciniame sąjūdyje, šaulių sąjungoje, lietuvių evangelikų parapijoje, Evangelikų moterų draugijoje, Mažosios Lietuvos moterų ratelyje, talkina skautėms, ruošiantiems mažlietuvių „šiuipinius“ ir kt.

Tragiškas likimas: Jankų šeima liko be Rambyno, Rambynas be savo senojo sargo ir ilgametės vaidilutės. Bet abudu vardai tebėra gyvi ir amžiams išlikę. Išseivijo 1967 m. buvo išleista plati (394 psl.) ir gerai Pr. Alsėno paruosta M. Jankaus monografija. Ir pats velionis patriarchas — Rambyno didysis vaidila, dažnai prisimenamas. Pagaliau ir okupuotoje Lietuvoje geros valios lietuvių rūpesčiu pradėtos vėl puoselėti kai kurios Rambyno tradicijos, buvusioje (karo metu sudegintoje) Jankų sodyboje organizuojamas M. Jankaus muziejus. O Toronte turime gyvąją Jankų bei Rambyno atžalą — Elzė, ją mylime, ja didžiuojame ir 90 metų sukakties proga nuoširdžiai sveikiname, linkėdami geros sveikatos.

Bronius Kviklys

Geriau tegu vaikas pavorks, negu kad vėliau motina dūsaus.
Danų priežodis

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiatės ką perstatyti, pakeisti, atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums su patyrimu, už prieinamą kainą padės, skambinant po 6-os val. vakaro:
Telef. — 476-3950

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6006 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
Sėdimeiais pagal susitarimą

J. & J. PHARMACY

2557 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. — 776-4363

Vaistai, vitaminai, importuoti kvepalai, gydomos žolės ir kt. Vaziuojamos kėdės, rentantai ir kt. pirkti ar nuomot.

Nemokamai supakuojame dovanas.
Pristatymas nemokamai
David Bialka, R.Ph.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES

WITH GUARANTEE
FOR YOUR INTEREST

ESLC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

FASHION CARPETS KILIMAI

Lietuvių prekyba
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632. Tel. 927-5960

FRANK ZAPOLIS

Tel. GA 4-8664
3208 1/2 W. 95th Street

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Oro Vėsintuvai

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1496

VALOME KILMUS IR BALDUS

Plauname ir vaškuojame
visų rūšių grindis
BUBNYS
Tel. — RE 7-5168

JUOZAS NAKUTAVIČIUS

su Dana Summers-Striungaitė
ir orkestras "LIETUVA"

DAINUOK IR ŠOK

Ateisiu, mergužele, ateisiu.
Sapnų pilis. Krinta lapai. Myliu.
Kur gimtinė mylima. Pirmosios gėlės ir kitos dainos.

Kaina su persiuntimu 13 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood — Tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių
išskvietimai, pildomi Pilietybės prašymai
ir kitokie blankai.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. 925-2737
Vytautas Valantinas

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės
ir vonios kabinetai. Keramikos plytės.
Karšto vandens tankai, Flood
control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi
elektra. Palikite pavarde ir telefono
— lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

MOVING

BERENAS perkrausto baldus ir kitus
daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir
pilna aprauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8065

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas
Ivairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

HELP WANTED — VYRAI

Help wanted

EXPER'D TRUCK MECHANIC
Small private company truck
maintenance.

GEE LUMBER & HARDWARE
Tel. 476-7400 — Ask for Glim Gee

VYRAI IR MOTERYS

COUPLE WANTED

To take care of quiet building in Hyde
Park. Large 1 bedroom apt with dining
room, private front balcony, modern
kitchen and bath and more in exchange
for services.

Call — 764-2493

IEŠKO DARBO

JEI KAM REIKALINGA —

APKALAME PORCIUS
ir atliekame kitus namo remonto darbus
sąžiningai. Kreipkitės į AL po
6-tos val. vakaro telef. 471-0533.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. miegamas kamb. pensininkui
ar pensininkei. Nebrangiai. Galimybė
naudotis virtuve ir visais buto patogumais.
Michigan, — arti Kalamazoo, Paw Paw
miestelyje. Skambintel. 616-657-2440.

ISNUOM. 3-jų kamb. butas su baldais
2-me aukšte, Marquette Parke, nerūkantiems,
blaiiviam asmeniui. "No pet".
Galima tuojau užimti. Tel. 737-8647.

ISNUOM. nebrangiai kambarys (5 kambarių
name) pensininkui prie vieno asmens.
Bus galima naudotis virtuve ir visais buto
patogumais. Michigan, netoli Kalamazoo.
Patogus susisiekimas autobusu su
Chicago. Skambinkite telef. 616-657-2440.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimas

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.—778-2233

Atdari apžiūrėjimui sekmadienį
nuo 1 iki 4 val. popiet

6740 W. 63 St. — Naujas 3-jų butų,
po 3 mieg. 1 1/2 vonios.

5057 S. Knox — Archer ir Knox
Naujas 3-jų butų, po 3 miegamus ir
1 1/2 vonios, ir 2-jų miegamų butas
rūsy — "garden apt." Atskiri sildymai.
Specialiai žemos palūkanos.
Skambinkite dabar.

3818 W. 63rd Place — 3-jų miegamų
mūrinis. Modern virtuvė ir vonia.
Įrengtas rūsys, su baru. 50 p.
sklypas. Reikmenys. Labai švarus. 2
maš. garažas. Pasiskubinkite, nepraleiskite
progos už šią kainą — tik \$55,900.

5310 S. Kilbourn — 1 1/2 aukšto — 6
kamb. ir 3 vonios pirmame aukšte;
2 1/2 kamb. butas viršų; 3-jų kamb.
butas rūsy pajamoms, modern. virtuvė
ir vonia. 2 maš. garažas. Tik 1
blokas iki Archer Avenue autobuso.
Skubinkite skambint.

No. 964. 53-CIA IR NEWLAND
2-jų butų, 2 ir 3 miegam. "Custom"
spintelės. 2 židiniai. 2 maš. garažas.
60 p. sklypas. 1 blokas iki Archer
Ave. autobuso. Skubinkite.

No. 900. 57-TA IR KENNETH.
5 miegamų mūrinis. 29 m. senumo.
Įrengtas rūsy. Naujesnis 2 maš. garažas.
Centrinis oro vėsinimas. Pasiskubinkite.
Skubinkite.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik pasiskubinkite
telefonu. Mūsų parduotuvė
sėkmingai jums patarnaus. Mes
jums galime padėti, nes daugiau žinijame
ir greitam pardavimui skambinkite

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 494-7100

CLEVELANDO ŽINIOS

LIETUVIŠKO VIRIMO PAMOKOS

Šiom dienom Clevelando lietuvių kolonijoje, kai grįžta tėveliai ir vaikai į namus, juos pirmiausiai pasitinka iš virtuvės sklindantis gardžiai paruoštų valgių kvapas. Kas antrą savaitę, močiutės, mamytės ir dukrelės, grįžusios iš lietuviško virimo pamokų, linksmai dalinasi naujų receptų užrašais, o vėliau, viena kitai su pasididžiavimu pasakoja, kaip šeimai patiko nauji patiekalai.

Virimo kursų idėja iškilo tarp ateitininkų „Giedros“ korporacijos narių, kurios jau, kad, turint tiek daug gabių šeiminių, mokytojų mūsų kolonijoje, reikia sudaryti joms sąlygas pasidalinti savo patirtimi, perduoti žinias ir padraštinti mūsų jaunąją kartą dažniau maitintis pagal sveikus lietuviškus receptus. Virimo kursų suorganizuoti ir prižiūrėti iniciatyvą ėmėsi „Giedros“ valdybos pirm. Rita Balytė. Jai padėjo valdybos sekr. Ada Stungienė ir izd. Teresė Kalvaitienė.

Pirmas kulinarijos kursų seminaras susidarė iš aštuonių pamokų. Pamokos vyko pirmadienio vakarais tarp 6:30-8:30 v.v. modernioje Villa Angela gimnazijos kulinarijos laboratorijoje. Kursai tęsėsi nuo vasario mėnesio iki gegužės. Pamokas dėstė geriosios Clevelando šeiminių mokytojos: Bronė Mainelienė, Marytė Skirpstienė, Bronė Paulionienė, Izabelė Jonaitienė, Apolonija Šenbergienė, Vida Švarcienė, Roma Degešienė ir Felicija Jasinevičienė. Klasėje buvo 45 mokiniai ir laisvi klausytojai. Lankančios mokinės įvertino mokytojų draugiškumą, humorą, kruopščiai surašytus receptus ir gerai paruoštas pamokas.

Pamokai užsibaigus, kursantės kartu su mokytojomis ragavo ir įvertino paruoštus valgius ir gėrimus: spausť sūrį, mėsos ir grybų virtinius, kimštą viščiuką, žuvį drebučiuose, bulvines ir mėsines dešras, vištienos kotletus, vynuogių krupniką, napoleoną ir vengrišką „Dobosh“ tortą.

Antras virimo kursų seminaras yra planuojamas šį rudenį.

ABITURIENTŲ BALIUS

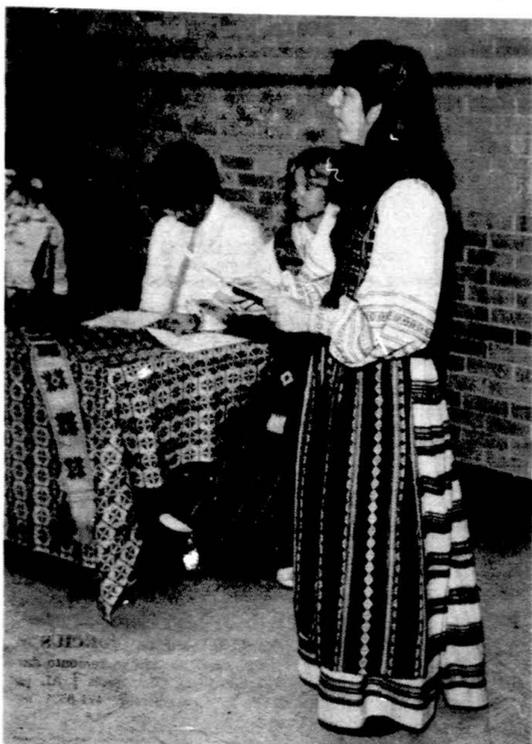
Abiturientų balius įvyko birželio 2 dieną Lietuvių namuose. Dalyvavo ne tik šių 1984 metų abiturientai, bet ir praėjusių metų (1983 m.). Programą pravedė N. Balčiūnienė; ji perskaitė trumpus biografinio pobūdžio apibūdinimus kiekvieno abituriento ir jo atsiekimus gimnazijoje. Lietuvių Bendruomenės vardu sveikino krašto valdybos pirmininkas dr. Antanas Butkus. Po to Romas Apanavičius tarė žodį abiturientų tėvelių vardu. Ingrida Nasvytytė perskaitė sveikinimą abiturientų vardu. Po šių kalbų aktorius Vitalis Žukauskas linksmino gausią auditoriją.
D. M.

LB Ohio apygardos valdybos suruoštame susipažinimo vakare su 1983-84 m. abiturientais, sėdi iš k.: Apygardos pirm. Juozas Mikonis, L. Vismantas iš Rochesterio, apygardos vicepirm. Nijolė Balčiūnienė, LB Krašto valdybos pirm. dr. Antanas Butkus ir šių metų Kultūros Tarybos premijos laureatas aktorius Vitalis Žukauskas iš

New Yorko. Stovi pirmoje eilėje: Julius Palūnas, Ingrida Nasvytytė, Kelly Walsh, L. Vismantai, Audrė Puškoriūtė ir Daina Mataitė, antroje eilėje: Vincas Staniškis, Maris Kampe, Tauras Bublys, Gytis Barzdukas, Arūnas Apanavičius, Ramūnas Balčiūnas, Paulius Žedonis ir Danius Barzdukas.

Nuotr. Vl. Bacevičius

Aštuntos klasės abiturientų vardu Teresė Kristopaitytė atsisveikina su Lemonto Maironio lituanistinės mokyklos mokytojais ir mokiniais.

Nuotr. A. Mockaičio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

LB Worcesterio apylinkės valdyba, birželio 10 d., sekmadienį, surengė kančios birželio mėnesio įvykių minėjimą. Nežiūrint karšto oro, Worcesterio ir jo apylinkių lietuviai gausiai dalyvavo šios dienos programoje. Ji buvo pradėta 10 val. r. Šv. Kazimiero bažnyčioje, kur šv. Mišias atnašavo kleb. kun. A. Miciūnas, MIC. Organizacijos dalyvavo organizuotai su vėliavomis. Čia su dideliu pamaldumu buvo prisiminti visi mirusieji dėl tikėjimo ir tautos laisvės. Šiai dienai pritaikintas turiningas kun. A. Miciūno, MIC, pamokslas ir par. choro darniai giedamos giesmės ramino širdyje neišsildomai nešiojamą ano birželio dienomis padarytus skriaudos skausmą. Po šv. Mišių vietos šaulių būrys, įvairios organizacijos bei Mišių dalyviai susirinko prie šventoriuje esančio žuvusių už Lietuvos laisvę paminklo. Po šaulių kuopos vado A. Zenkaus trumpo žodžio buvo pagerbti žuvusieji. Vainikų padėjo savanoris šaulys Kazys Kriaučiūnas iš Providence ir buvusi Sibiro tremtinė Elena Juciūtė iš Bostono

Padėti pabėgėliams...

(Atkelta iš 3 psl.)
žmonių teises ir tarptautinius susitarimus. Jie reikalauja, kad Amerikos teritorijoje jų KGB turėtų tokias pat teises, kaip ir užkariavimais sukurtose jų imperijoje. Kai jų reikalavimams nenusileidžiama, jie atsisako dalyvauti.
Su sovietais jokių kivirčių neturėtume, jei jie sporto daryti kompromisus su okupantu okupanto naudai. Tie, kurie mūsų taktikai pritaria, laukiame, kad Baltų Laisvės lygą ir toliau konkretiai paremtų.

Juozas Kojelis

Pagerbus žuvusius dėl Lietuvos laisvės, šv. Kazimiero par. salėje vyko LB v-bos surengta minėjimo akademija. Prie garbės stalo pakviesti organizacijų pirmininkai: moterų sąjungos pirm. A. Shumway, Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos vadas A. Zenkus ir P. Molis, atstovaujantis visoms vietos organizacijoms. Po kun. A. Miciūno invokacijos, LB pirm. S. Rudys apibūdino šio minėjimo pagrindinę kalbėtoją rašyt. Eleną Juciūtę, Ji plačiai žinoma; vieni yra girdėję jos pasakojimus apie Sibiro kančias, kiti skaitė jos parašytas knygas. Kruopščiai paruoštoje paskaitoje ji vaizdžiai pavaizdavo mūsų tautiečių bausius trėmimų pergyvenimus, tardymus, kankinimus ir kančias kalėjimuose. Baigdamas ragino netylėti, bet skelbti visam pasauliui.
E. Juciūtei baigus paskaitą, A. Shumway jai prisegė gėlę. Pirm. St. Rudys, padėkojis paskaitininkei, pakvietė visus dalyvius tylos minute pagerbti žuvusiuosius.

J. B.

LB APYL. NARIŲ METINIS SUSIRINKIMAS

Po Birželio trėmimų minėjimo buvo trumpa pertrauka, po kurios toje pat šv. Kazimiero par. salėje įvyko LB Worcesterio apyl. narių metinis susirinkimas. Dienotvarkę pateikė ir susirinkimą darbingoje nuotaidkoje pravedė prim. Stasys Rudys.
Sekretoriui P. Mikšui perskaičius pereinamąjį susirinkimo protokolą, pirmininkas apžvelgė LB apyl. v-bos metų laikotarpį atliktus darbus. Iždininko A. Glodo paruoštą apyskaitą kiekvienas narys buvo gavęs paštu. Joje sužymėtos šios išlaidos: Balfui — 1,525 dol., Lituanistinei Katedrai aukos — 1,195 dol., lietuviškai spaudai — 150 dol., auka Vasario 16-tos dienos progai — 100 dol., auka Lietuvių teisėms ginti fondui — 100 dol., parama Worcesterio liet. radijo „Aušra“ — 75 dol., auka Tautinių šokių šventei (1984 m.) — 200 dol., metinis įnašas Bostono apygardai ir tautinio solidarumo mokestis — 100 dol., lietuviškiems veiksniams — 100 dol. ir daugelis kitų įv. smulkių išlaidų. Šįmet neįstengus surengti stambesnio kultūrinio renginio, kasa

tustėja. Dėka bendruomenės narių balandžio 14-15 d. surengto kepinų išpardavimo, kuriame talkino daugiau kaip 40 šeimų, (pavardžių neįmanoma išvardinti), LB-ai suteiktas 482 dol. pajamų. Šiuo metu visas dėmesys Septintajai šokių šventei. Valdybai nustatyta suma dar nesurinkta. Pirm. S. Rudys dėkojo vietos organizacijoms ir pavieniems asmenims, kurie nenuilstamai darbu ir aukomis remia tautinę veiklą.
Revizijos k-jos narys K. Česna patvirtino, kad LB kasa rasta pilnoje tvarkoje ir išd. A. Glodo gerai vedamos visos knygos. Toliau sekė valdybos narių rinkimai (dviejų metų terminui). Vienbalsiai buvo perrinkti: A. Shumway, A. Glodas, P. Mikšys, J. Baškys ir J. Tamašauskas. Susirinkimo metu patvirtinta nauja valdybos narė socialiniams reikalams Julija Pauliukonytė.

Diskusijų metu daugelis pasisakė įvairiais būdais liečiančiais klausimais. Ateinančiais mokslo metais nusistatyta prie lituanistinės mokyklos turėti klasę lietuviškai nekabantiems vaikams. Pagarbiata atgaivinti gražiai veikusius tautinių šokių vietus.
Po susirinkimo besivaišinant kavute ir užkandžiais, daugelis įsigijo E. Juciūtės knygą „Ilgarkos Naujamiestis“ ir gavo pačios autorės autografą.

J. B.

AUTOBUSŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos iniciatyva suorganizuotas autobusas. Organizavimo darbą atliko kuopos sekr. Janina ir Juozas Miliauskai, kuopos vicepir. Kazys Česna. Kuopos pirm. A. Zenkus — vadovas tvarkė reikalus su Fox autobusų bendrove dėl kelionės ir nakvynės.

Autobusas išvažiuoja penktadienį, birželio 29 d. 11 val. vak. iš šv. Kazimiero parapijos bažnyčios autobusų pastatymo aikštės. Clevelande būsimie apie pietus šeštadienį, 30 d. Autobusas sustos prie Holiday Inn viešbučio, kuris yra Euclid Ave., miesto centre.

Iš Clevelando išvažiuosime pirmadienį, liepos 2 d., anksti rytą. Sustosime prie Niagaros krioklio, o vakare būsimie namuose. Prie mūsų ekskursijos prisijungė šauliai ir ne šauliai iš Bostono, Brocktono, Norwoodo. Visus jungia tas pats džiaugsmas, kad laisvojo pasaulio lietuvių tarpe atsiranda tokių iniciatorių, kurie ryžtasi surengti tokio plataus masto jau Septintąją Tautinių šokių šventę. Tai yra geriausias įrodymas mūsų tėvynės pavergėjui, kad mes, gyvendami laisvame pasaulyje, nenuilsime tol, kol mūsų pavergta tėvynė Lietuva bus laisva.

Autobuso organizatoriams nuoširdžiai talkino abiejų lietuvių parapijų klebonai kun. A. Miciūnas, MIC, — šv. Kazimiero ir kun. A. Volungis — Aušros Vartų. Jie skelbė parapijų biuleteniuose. Lietuvių radijo kultūrinės programos „Aušra“ vedėjas inž. E. Meilus, Jr., skelbė oro bangomis. Autobuso organizatoriai visiems taria lietuvišką aciu!

J. M.

Norwood, Mass.

BAISIŲJŲ BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Šv. Jurgio lietuvių parapija Norwood, Mass., š.m. birželio 10 dieną surengė baisių Birželio trėmimų minėjimą.
Mišios 9 val. ryto buvo aukojamos už išvežtuosius ir žuvusius. Po pamaldų minėjimas vyko Fundatorių salėje. Minėjimą pradėjo ir jam

vadovavo klebonas kun. V. Valkavičius. Į salę įnešus Amerikos ir Lietuvos vėliavas, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Pagrindinis kalbėtojas — dr. Juozas Kriaučiūnas iš Putnam, Conn., gerai paruoštoje plašesnės apimties paskaitoje kalbėjo apie tragiškuosius Lietuvos istorijos įvykius, daugiau išryškindamas

birželio trėmimus.

Minėjime surinktos aukos 73 dol. paskirtos Lietuvių Bendruomenei. Minėjimą organizavo ir paruošė kavutę Lietuvos Vyčiai.

Šv. Jurgio lietuvių parapija nėra didelė. Lietuviai sudaro parapičių mažumą, bet kiekvieną sekmdienį vienos pamaldos laikomos lietuvių kalba.

Klebonas kun. V. Valkavičius kviečia visus parapijos apylinkėse gyvenančius lietuvius prisirašyti prie parapijos, atvykti į lietuviškas pamaldas, į parapijos parengimus ir minėjimus.

Parapietis

Daug studijavau apie va-dinamąją minties laisvę, ir vis dėlto visada radau, kad religija laisvai mąstyti kliudotik tiems, kurie nėra mąstytojai.

A. Thiers

„DRAUGO“ 75-RIŲ METŲ JUBILIEJUS

„Draugas“, laisvojo pasaulio lietuvių dienraštis, eilę metų nenuilstamai kovoja dėl pavergtos mūsų tėvynės laisvės ir dėl mūsų tautinės gyvybės išlikimo išeivijoje. Jis yra mūsų lietuviško gyvenimo ir lietuviškos kultūros veidrodis. Pasirūpinkime, kad nors ir sunkejančiose ekonominėse sąlygose „Draugas“ stiprėtų. Jis turi pragyventi mus visus. Tad, darydami testamentinius palikimus, prisiminkite ir „Draugą“.

Pratęsite mūsų kultūrinį, religinį ir tautinį veikimą, jei testamente į palikimą įjungsite „Draugą“ leidėjus: Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629, arba Marian Fathers of Immaculate Conception of B.V.M., 6336 S. Kilbourn Ave., Chicago, IL 60629.

Aukos „Draugui“ nuskaitomos nuo valstybinių mokesčių.

Mylimam tėvui

A. + A.

A. + A. AUGUSTINUI MILAŠIUI

Lietuvoje mirus,

jo dukrą gailestingą seserį GENOVAITĘ ANKIENĘ su vyru VINCŲ, GIMINES bei ARTIMUOSIUS nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LIET. GAIL. SESERŲ SĄJUNGA

Argentinoje gegužės 27 d. mirė

Vladislava Liutkevičiūtė - Pajaujienė,

a. a. Alfonso našlė.

Nuliūdime liko trys dukterys: *Danutė, Adela ir Ona, trys sūnūs: Juozas, Jonas ir Jurgis bei kiti giminės. Chicagoje liūdi sūnus Vito.*

Brangiam tėveliui

A. + A. JURGIUI DILKAI

mirus Lietuvoje, dukrai Emilijai Kelienei ir jos šeimai reiškiamo užuojautą.

ALDONA IR PRANAS TOTORAIČIAI

A. + A.

PRANEI BALANDIENEI mirus, seserį Eleną Plechavičiūtę-Gegeckienę ir visus artimuosius giliai užjaučiu.

ALEKSANDRA ARONAITE - PAKALKIENE

LIETVOS BAŽNYČIOS III Kauno arkivyskupija

Siame III tome aprašyta Kauno arkivyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai, Kryžių kalnas; aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai...
Ypatingas dėmesys skirtas iliustracinei veiklai daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. Jurgio Gimbuto.
Puosnus, gerai paruoštas leidinys: 512 psl., kietais viršeliais. Spaudai paruošė ir išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Chicagoje. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siusti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Kauno arkivyskupija

Illinoise, 50 centų pridėti \$1.38 valstybės mokesčių

VINCAS JONKAITIS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.
Tragiškai mirė 1984 m. birželio 14 d. Adams, Wisconsin, su-laukęs 67 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 33 metus.
Pasiliko dideliame nuliūdime Lenkijoje sūnus Aliukas su šeima. Lietuvoje brolis Viktoras su šeima, sesuo Bronė, sesuo Marytė su šeima, mirusio brolio Petro šeima, Amerikoje brolis Stasys, teta Ele-na Čižauskienė su vyru Klemensu, pusseserė Emma Petraitienė su vyru Antanu ir šeima, pusseserė Leona Muraškienė su vyru Frank ir šeima, pusseserė Marytė Zickus su šeima ir pusseserė Aldona Kitt su vyru Petru ir šeima, dėdė Vitalis Lekeckas su žmona Aldo-na ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Priklausė Chicago Anglijos Lietuvių klubui.
Kūnas bus pašarvotas penktadienį nuo 2 iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvės įvyks šešta-dienį, birželio 23 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo par. bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velio-nio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.
Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus da-lyvauti šiose laidotuvėse.
Nuliūdę: BROLIAI, SESERYS ir GIMINĖS.
Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mielam klubo nariui

A. + A. VINCUI JONKAIČIUI

tragiškai mirus, sūnui ALIUKUI su šeima gyvenančiam Lenkijoje, broliams, seserims ir kitiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžiai užuojautą.
CHICAGO ANGLIJOS LIETUVIŲ KLUBAS

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai
1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Žymusis poetas K. Bradūnas supažindins studentus su savo parašyta kazimirine opera „Dux Magnus“. Parodys skaidrių ir duos pasiklausti juostelėn įrašytų arijų ištraukų SAS organizuojamoje stovykloje, kuri bus liepos 2-8 d. Camp Tippecanoe netoli Clevelando.

x Šį sekmadienį, birželio 24 d., šv. Mišios bus atnaušiamos 1 val. dr. J. Valantiejus ūkyje, New Buffalo, Mich. Nuo liepos 1 d. „Gintaro“ vasarvietėje, kaip ir kiekvienais metais, sekmadieniais 10 val. Chicagos laiku jėzuitų bus atnaušiamos šv. Mišios.

x Joninės Sodybos gėlynuose šį sekmadienį nuo 2 v. p. p. visi laukiami. Visiems įėjimas laisvas.

x Vitas Račiūnas, Onos ir Valentino Račiūnų, gyvenančių Brighton Parke, sūnus, šį rudenį vyks į Vasario 16 gimnaziją Vak. Vokietijoje. Jis prisijungs prie kitų iš Chicagos vykstančių į Vasario 16 gimnaziją lietuvių jaunuolių.

x Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje bus Petro Rimšos paroda. Atidaroma šį penktadienį, birželio 22 d., 6:30 val. ir bus atidaryta lankymui iki 8 val. vak. Daiva Karūzaitė-Gogola 7 val. vak. skaitys pasikaitą apie Petro Rimšos gyvenimą ir darbus. Visi kviečiami atsilankyti į paskaitą ir parodą.

x Lietuvių festivalis atidaromas šį šeštadienį, birželio 23 d., Washenaw Ave. ir 69 St. sankryžoje. Festivalis bus visame Marquette Parko rajone. Atidarys akt. Ann Jillian-Jūratė Nausėdaitė. Dalyvaus mieste ir lietuvių visuomenės pareigūnai. Prasišės 1 val., o iškilmingas atidarymas bus už 15 minučių. Prašoma susirinkti prie Midland banko.

x Rimo Černiaus, Lietuvių literatūros pratimai „šestaitklasei, pritaikyti J. Masilionio, Lietuvių literatūros III d., išėjo iš spaudos. Išleido Chicagos aukštesnioji lituanistinė mokykla.

x Chicagos Anglijos lietuvių klubo joninių gegužinė įvykis birželio 24 d. 12 val. Vycių salėje-sodelyje. Visi kviečiami atsilankyti.

x Kun. Fabijono Kireilio, Nekalto Prasidėjimo parapijos asistento Brighton Parke, kunigystės 45-rių metų minėjimas bus šį sekmadienį, birželio 24 d. Bažnyčioje šv. Mišios bus 10 val., o mokyklos salėje priėmimas, pietūs ir sveikinimai bus 4 val. p. p. Bilietai jau išparduoti, bet galima sveikinimus pasiūsti raštu.

x Kazys Karuža iš Los Angeles, Cal., visuomenininkas, grįždamas namo iš ilgesnės viešnagės pas draugus ir pažįstamus Floridoje, New Yorke ir kitur, buvo sustojęs Chicagoje, kur jo rūpesčiu ir jo visos šeimos pastangomis „Draugo“ spaustuveje buvo išspausdinti jo brolio poeto a.a. Petro Karužos raštai. Rinkinys, kurį redagavo Antanas Vaitiulaitis ir Bernardas Brazdžionis, jau išėjo iš spaudos, gaunamas „Drauge“ ir pas platintojus. Kaina su persiuntimu 15 dol.

x Chicagos skautų ir skaučių vasaros stovyklą vyks Rako stovyklavietėje, Custer, Michigan, nuo liepos 7 iki 21 d. Bus stovyklaujama keturiose pastovyklėse kurioms vadovaus: „Aušros Vartų“ tuntui — s. Adelė Izokaitienė, „Kernavės“ tuntui — ps. Rita Kisieliene, „Lituanicos“ tuntui — j. ps. Ramūnas Vidžiūnas ir „Nerijos“ tuntui — g. v. v. Violeta Paulienė pirmą savaitę, o j. ps. Milda Arlauskienė antrą savaitę. Bendrais stovyklos reikalais ir ryšiais su Michigano valstijos atitinkamais pareigūnais, policija ir kt. rūpinasis stovyklavietės direktorius v. s. Romas Račiūnas. Stovyklos ambulatorijoje visą laiką budės stovyklaujantis gydytojas ir dvi medicinos seserys. Informacijos šios stovyklos reikalais teikia turtininkai ir stovyklų viršininkai.

x Trys baletai — „Sporto slovei“, „Paganini“ ir „Afroditės triumfas“ bus atliekami Violetos Karosaitės vadovaujamos baletų studijos mokiniių šį šeštadienį, birželio 23 d., 7 val. vak. ir sekmadienį, birželio 24 d., 3 val. p. p. Alan B. Shepard mokyklos auditorijoje Palos Heights, Ill.

x Skautiškos šeimos sušibėgimas į Clevelandą Tautinių šokių šventei atvykusiems skautams, tams, skautininkams, kems bus birželio 30 d., šeštadienį, nuo 11 iki 2 val. p. p. skautininkai Senbergo sodelyje. Senbergo pasiekiami tel. 486-5918.

x Gegužinė Chicagoje liepos 4 d., kurią ruošia Vycių savo sodyboje, 2455 W. 47 Street, prasidės 12 val. dienos metu. Bus lietuviško maisto, skanių gėrimų, dovanų laimėjimų ir Ažuolo Stelmoko orkestras gros šokiams. Vycių pirmininkas Algirdas Braziš kviečia visus dalyvauti.

x Birželio 16 d., šeštadienį, per vestuves, Švč. M. Marijos Gimimo bažn., Marquette Parke, buvo paliktas ant suolo nuotraukų filmas mažoje juodoje dėžutėje. Jei kas radote, prašome skambinti 776-7579.

x Beverly Shores, Indianoje, parduodami namai nuo 35,000 dol. iki 175,000 dol. Gražūs sklypai nuo 4,500 dol. iki 25,000 dol. Skambinkite Danguolei Bartkuvienėi tel. 219-872-3384. Ann Carlson Real Estate — 219-872-4636.

x PARDUODAMI CONDOMINIUM BUTAI prie Harlem Ave. ant 64 Place. Mokėjimai \$320.59 į mėnesį. Nereikia jokio pradinio įmokėjimo. Marius Kiela — 737-1717.

Lietuvių Moterų federacijos Chicago klubo valdyba, surengusi su tautininkėmis abiturientų supažindinimą su lietuviška visuomene. Iš kairės: motinų komiteto pirm. J. Variakojienė, LMPK pirm. J. Kerelienė, M. Macevičienė, A. Poškienė, K. Leonaitienė ir S. Kerelytė; antroje eilėje: I. Polikaitienė, J. Liutikienė, G. Vaitaitienė ir R. Prapuolenienė. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VAKARAS SU ABITURIENTAIS

Jau eilė metų LMF Chicago klubo pastangomis rengiami mūsų abiturientų pristatymo pobūviai tapo gražia tradicija. Birželio 3 d. erdvioje Sabre Room salėje buvo suburta jau vienuolika abiturientų laida. Tai nuopelnas ne vien Fed. klubo valdybos, bet ir didelės talkos darbštaus ir energingo motinų komiteto: pirm. J. Variakojienės, I. Polikaitienės, J. Liutikienės, R. Prapuolenienės. Jų pastangomis 5 val. vak. erdviajame Sabre Room salėje užpildė per 300 svečių, kurių tarpe svitėjo 28 šių metų abiturientai. Deja, tik 28, nes Chicagos apylinkėse jų yra žymiai daugiau. Tačiau nesvarbu kiekybė, daug svarbiau kokybė!

Pobūvį atidariusi LMF klubo pirmininkė J. Kerelienė, pasveikinusi gausiai susirinkusius svečius, alfabetine eile tvarka iškvietė ir pristatė kiekvieną abiturientą ir abiturientę, apibūdino jų mokslo siekius bei ateities planus. Motinų komiteto vardu sveikino juos pirm. J. Variakojienė, o Sv. Kerelytė papuošė juos gėlėmis. Toliau šį vakarą pravedti buvo pakviestas vyresnės laidos abiturientas Audrius Kirvelaitis, aktyviai besireiškiantis jaunimo tarpe. Džiugu, kad buvusieji mūsų abiturientai reikiams mūsų tautinėje bei kultūrinėje veikloje, skautų, ateitininkų ir jaunimo sąjungoj.

L. Bendruomenės vardu abiturientus sveikino prof. dr. T. Remeikis, praeitų metų abiturientė — Rūta Stropūtė ir raštu buvo gautas sveikinimas gen. konsulės J. Dauzvardienės. Šių metų abiturientė Renata Variakojytė padėjo vakaro rengėjams: LMF valdybai ir Motinų komitetui.

Po oficialios dalies akordeonu pritariant, padainavo tautiniai motyvais dainų. Kun. J. Vaišnui sukalbėjus maldą, svečiai buvo gausiai vaišinami restorano paruošta vakariene. Po tostų ir vyno stiklelių, Darius Polikaitis vadovaujamas populiarius orkestras išjūdino ne tik jaunimą, bet ir vyresnius svečius, nes tai buvo jauki ir darni šeimų šventė. Linkėtina LMF klubui, kad abiturientų pobūviai būtų tęsiami ir ateityje, nes šia proga suburiamas aktyvesnis mūsų jaunimas, besireiškiantis ne tik moksle, bet ir mūsų išeivių tautiniame gyvenime. Tai šviesūs mūsų išeivių pragiedruliai, kuriais džiaugsimės ne

tik mes, bet jais džiaugsis pavergta mūsų tauta ir jos atžalynas.

M. Leonaitienė PASIŽYMĖJES MOKSLE P. K. BOJEVAS

Šį pavasarį Oak Forest aukštesniajį mokyklą baigė Paulius Kestutis Bojevas, Dailios M. Santaraitės ir Vietnamo žuvusio a. a. kpt. Petro K. Bojevo vyriausiasis sūnus su geriausiais pažymiais ir įvairiais žymenimis. Jis yra mokykloje už savo mokslą gavęs vadinamus žymenis — National Merit Award, Presidential Academic Fitness ir socialinių studijų departamento. Mokyklos mokslo pabaigimo knygoje pažymėta po P. K. Bojevo ir jo draugo nuotrauka, kad tai „du mokiniai iš vieno milijono“. Taip pat pažymėta, kad jis mėgsta muziką.

Paulius Kestutis Bojevas yra įjungtas į 15 tūkstančių vyrų ir moterų gausiančių 5,300 stipendijų, kurioms skirta 18 milijonų dolerių. Daugiau kaip milijonas mokinių iš 18 tūkstančių viso krašto aukštesniųjų mokyklų siekia stipendijų. Tie, kurie jau yra pasiekę vadinamą „semi-fina-

Paulius K. Bojevas

list“, yra pasiekę įvairiose valstijose aukščiausią pasizymėjimą moksle. Nuo rudens Paulius K. Bojevas jau yra įsiregistravęs studijuoti priešmedicininiame skyriuje Illinoiso universitete Urbanoje. P. K. Bojevo pažangumu moksle ir laimėjimais džiaugiasi jo motina D. Bojevienė ir senelaitė Natalija ir Antanas Santarai. K.

1984 m. Lietuvių jaunimo stovyklos ruošos komitetas. Iš k.: Pranas Pranckevičius, pirm.; Dalia Šumskytė, Tadas Klimas, komendantas; Liudas Kulivas ir Rita Dapkutė. Stovykla bus birželio 24-29 d. Registruojamasi skambinant 312-776-4755. Nuotr. R. Musonytės

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Vysk. Pauliaus Baltakio į vyskupus šventinimas numatomas rugsėjo 17 d. Portland, MA., kur priklauso Kennebunkportas, vyskupijos katedroje. Šventins arkiv. Laghi, Sv. Sosto prancišijus Amerikai, vysk. Vincentas Brizgys ir vietos vyskupas.

— Dail. Albinas Elskus yra pakviestas A. Curator's Choise Silver galerijoje New Cannan., kur paroda vyksta nuo birželio 30 d. iki liepos 22 d. Bus išstatyti įvairios skulptūros ir vitražai. Tarp jų dalyvauja ir dail. A. Elskus.

— Sol. D. Mongirdaitė iš Bostono atliko koncertą birželio 17 d. Kultūros Židiny, Brooklyne. New Yorko lietuvių tautinio pamėnėjo tragiškuosius Birželio įvykius. Kalbą pasakė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Mening' dalį atliko dar ir Irena Veblaitienė.

— A. a. Pranas Dulevičius-Dulys mirė birželio 11 d. Long Beach Memorial ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1906 m. sausio 20 d. Lietuvoje. Kaip teisininkas dirbo Žemės ūkio ministerijoje. Amerikoje prancūzų oro linijoje.

— Kun. Danieliaus Staniškio, kunigu įšventinto Romoje, primicijos bus birželio 24 d. Sv. Andriejaus parapijos bažnyčioje Philadelphiaje. Vėliau jis bus asistentas Apreiškimo parapijoje Brooklyne, N. Y., kur klebonauja kun. J. Pakalniškis.

— Lilė Milukienė, skaučių veikėja ir buvusi Seserijos Vyriausia Skautininkė, sutiko būti Lietuvių fondo atstovė New Yorko apylinkėse. Į ją gali kreiptis visi apylinkės gyventojai Lietuvių fondo reikalais.

— Sofijos Liubartienės namuose gegužės 12 d. buvo paminėtos Sofijos varduovės ir Motinos diena. Motinas gražiai apibūdino gerai paruoštą žodžių Viktorija Zakarkienė, o Bernardo Brazdžionio eilėraščių padėklamavo Emilija Josen. Motinos dienos minėjimui pasibaigus, pagerbta pati šeimnininkė, jai sugiedant Ilgiausių metų.

— Ina Bertulytė-Bray po penkerių metų gyvo vadovavimo Seattle Lietuvių Bendruomenėi, atsistatydino. Inos kūrybingumas, jautrumas ir pasišventimas kartu su organizaciniais ir bendravimo sugebėjimais, sukėlė pasitikėjimą ir draugiškumą ne vien tik lietuvių tarpe, bet taip pat ir daugelio grupių ir atskirų asmenų, su kuriais ji susidūrė, atstovaudama Seattle mažiausią Pabaltijo tautų etninę grupę. Mes visi džiaugėmės jos darbo vaisiais, tačiau, tik keli žino, kuo Ina domisi be jos darbo Bendruomenėje. Ina baigė Kalifornijos universitetą (Berkeley) įsigydama magistro laipsnį bibliotekinytėje. Prieš keletą metų ji surengė pirmąjį Seattle Viešosios bibliotekos knygų išpardavimą, didžiausią tokios rūšies renginį Vakarų pakranteje. 1974 m. ji buvo tuometinio King County administratoriaus John Spellman (dabartinio gubernatoriaus) paskirta dalyvauti King County Meno komisijoje, kur ji buvo penkerius metus. Paklausta apie dalyvavimą Bendruomenės veikloje ateityje, Ina pareiškė, kad ji pilnai įsipareigojanti padėti, ir „visada bus pasiruošusi“.

— Per paskutinius 15 metų Seattle Lietuvių Bendruomenė išaugo iš nedidelės grupės žmonių į tradicijas palaikančią ir augančią bendruomenę. Pasikeitimas buvo prasmingas, nes, davė savo vaisius bei tradicijas „Kūčių vakarionė, gegužinė, nepriklausomybės dienos minėjimą ir t. t.), bei naujos veiklos ins-

tucijas: Lietuvos Dukterų draugiją, Bendruomenę, šokių ratelį „Lietutis“. Stebėtina, kad pasikeitimas buvo atliktas žmonių, kurie nepripažindavo lietuviškų organizacijų, institutų bei susirinkimų. Toks požiūris turėjo neigiamą pusę: lietuviškos kultūros neįskiepijimą mūsų vaikuose. Kainė, kurią mes užmokėjome už šią pažūrą buvo per aukšta. Galimas daiktas, kad mes jau žengėme tuos pirmuosius žingsnius, sukurdami lietuviškas organizacijas ir tradicijas ir tuo parodydami savo atsidavimą jaunimui, kviesdami juos prisijungti prie mūsų. Ateitis šviesi, bet turime išmokyti ją sau pritaikyti.

— Vytautas Maciūnas, mechanikos inžinierius, turįs gerą muzikinį pasiruošimą, Philadelphiaje subūrė jaunų vyrų orkestrą. Šis vienetas, du kartus pasirodė visuomeninei ir buvo gražiai įvertintas. Panašiu keliu prasidėjo ir Leonas Kaulinis, vieno iš geriausių chorvedžių, darbas Philadelphiaje.

— LB Santa Monicos-Vakarų Los Angeles apylinkė tautinių šokių šventės reikalams paskyrė 450 dolerių. 250 dol. išmokėjo vietos „Spindulio“ šokių grupės kelionės išlaidoms padengti, o 200 dol. pasiuntė šventei ruošti komitetui.

BELGIJA

— Rusai sušaudė turistą, Belgijos pilietį, nuvykusi Sovietų Sąjungon aplankyti savo giminių. Jermak Lukianoff, 70 metų, 1967 buvo gavęs Belgijos pilietybę ir jautėsi saugus, keliaudamas į Sovietų Sąjungą 1968. Sovietai buvo išdavę įvažiavimo vizą, bet atvykusį areštavo ir 15 metų išlaikė kalėjime, kaltinami II pasaulinio karo nusiikaltimais. Belgija bandė savo pilietį išgelbėti, bet be pasekmės. Mirties bausmė įvykdyta 8 m. gegužės mėnesį. Taigi gauta visa nera garantija, kad nuvykusio turistu nepalies „sovietinis teisingumas“.

CHICAGOS ŽINIOS

MIRDAMAS GELBĖJO GYVUOSIUS

Penkiolikos metų berniukai Trerry Brennan važiuojant dviračiu, iš užpakalio trenkė automobilis. Jo galva buvo sunkiai sužalota ir nebebuvo vilties jį pagydyti. Tėvams sutinkant, jam mirštant Chicago ligoninėje, jo širdis buvo persodinta Belvidere geležies fabriko darbininkui, kepenys prigydytos 49 metų moteriai, vienas inkstas buvo persodintas 10 metų berniukui, kitas 54 metų vyrui, o jo akių raginė plėvė iš vienos akies prigydyta 33 m. vyrui, o iš kitos 80 metų moteriai.

ILGIAUSIA DIENA

Ilgiausia diena šiemet buvo ketvirtadienį, birželio 21 d. Nuo šios dienos pradeda eiti trumpyn. Oficialiai prasideda vasara.

KONCERTŲ PRADŽIA

Grant parko koncertų pradžia yra birželio 23 d. Koncertai bus trečiadieniais, penktadieniais 8 v. v., o sekmadieniais — 7 v. v. Visiems nemokamai.

300 MIL. DOL.STATYBA

Chicago miesto taryba patvirtino susitarimą pagal kurį už 11 mil. dol. parduodamas žemės plotas prie Wacker Drive ir State St., tarp Lake ir Dearborn. Iki rugsėjo 30 d. duodama teisė perimti nuosavybėn tą bloką. Pirkėjai nusistatę čia statyti 300 mil. vertės rūmus, kur bus viešbutis, prekybos ir raštinių patalpos.

ARAS
Dengiamie ir taisyomie visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patikimumu esame užtikrinami. Patį prizinį darbą.
ARVYDAS KIELA
737-1717